

Székely Hírek

(volt Székely Udvarhely)

A Székelység pártoktól független
politikai ujsága

Előfizetési ár: egész évre 100 leu, félére 50 leu, negyed-
évre 25 leu. Egyes szám 1 leu. A Regátban 1 leu 50 bani.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyit-tér soronként 3 leu.

Felelős szerkesztő:

Ébert András.

Kiadja: A lapkiadó társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Koss
Meglelen minden csütörtökön és

Hazafiság és fajszeretet

nagyon szép dolgok, magasztos, fenkölt eszmék. Nagyon helyes, ha szeretem hazámat és fajomat s e szeretetem kifolyásaként mindent megteszek hazám felvirágoztatására, fajom boldogulására.

De kérdem, ha hazámat igazán szeretem, ez föltétlenül oda kell-e vezessen, hogy a többieket gyűlöljem? Nem korlátoltságra és embertelenségre vall-e az, ha hazaszeretetem gyűlöltre van alapítva, ha gyűlölöm másnak a hazáját? S vajjon tényleg igazi hazaszeretet-e az ilyen? Szeretet — mely gyűlöltre ingerel? ez perverzitás!

Ha azonban szeretem hazámat és a többieket is szeretem, akkor az összemberiség haladása, fejlődése szempontjából annyira fontos nemes természetemet, józan gondolkodásomat és érző szívemet tolom előtérbe, azokat működtetem és távol fog állani tőlem az irigység, gyűlölet és bosszu.

Igy vagyunk a fajszeretettel is! Hát ha én magyar vagyok, föltétlenül gyűlölöm kell-e a román vagy németet? Vagy ha román vagyok, ellenszenvet kell-e mutassak a magyar iránt? Nem korlátoltságra és embertelenségre vall-e az, ha fajszeretemből kifolyólag bosszus érzeteket táplálok más faj iránt?

A magyarnak, a románnak csak egy Istene van, egy égboltozat alatt, egy nap áldó sugarai éltetik a földet, amelybe közösen temetkezünk. S mégis miért a civakodás az ember-testvérek között, miért az örökös láрма és meg nem értés?

Mert nem volt igazság e földön s nem is lesz mindaddig, míg az emberek meg nem tanulják egymást szeretni és megbecsülni.

Ha igazság kell s ha ezekben az „adventi” időkben tényleg várjuk az „Igazt”, akkor előbb kezdjük megbecsülni, szeretni egymást.

Ez lesz az igazi megújulás!

Kiket sujt az új adórendszer?

A „Székely Közélet” 51. számában Varró Elek ur — köpenyegnek véve a »Székely Hírek» 50. számában közölt fönti című cikkem — az „érvek párviadalára” hív ki.

„Felvont sisakkal” állok a harcot. Teszem ezt, nem úgy, mint elfogult tisztviselő, hanem, mint a nép igazán önzetlen jóbarátja!

Először is azt kérdem, hogy tisztelt cikkíró ur miért forgatja ki az általam felhozott 20 holdas kisbirtokos földmegosztását? Milyen gazda van több a Székelyföldön? Olyan-e, akinek 20 holdon aluli tényleges művelés alatt álló birtoka van, vagy

olyan, akinek 20 vagy több holdja van?

Én egy kiscgazdáról beszéltem és az ennek megfelelő példát is hoztam fel, mert hisz a Székelyföldön a 20 hold tényleges művelés alatt álló birtokkal rendelkezőt, már mint „nagy gazdát” említik.

No, de jól van! Vegyük az Ön 20 holdas birtokosát példaként és tegyük föl, hogy ennek az adója évi 224 leu 91 b. lesz. Ugyancsak az Ön számítását véve alapul, tegyük azt is fel, hogy fönti birtokos a háboru előtti időben 70—75 korona adót fizetett. Most már öntől, mint pénz-

ügyi szakembertől azt kérdem, hogyan jutott arra a gondolatra, hogy a békeidei 70 korona tényleges értéke kevesebb, mint a — sajnos — még mindig teljesen a háborus nivón álló értékkel bíró 224 leu?

A háboru előtti időkben, ugy-e a 70 koronával hét pár falusi cipőt vett a gazdálkodó? Az adójának kifizetése céljából 23—24 véka tiszta buzát kellett eladnia. No, de mit vehet ma 224 leuért? Ugy-e még egy pár cipőt sem? És 23 véka tiszta buza helyett most csak 4 vékát kell eladnia: évi adójának fedezetére.

Ezek után most már én kérdem t. ellenfelemtől, ki a nép-féltrevezető? Én-e, aki azt mondom a 20 holdas gazdának az ő nyelvén beszélve:

— Te, világeletemben hivatott vezéreidről, megmaszlagozott lelkületű szegény ember, ne állj ismét kötélinek! Lásd be, hogy a nagytőke piszkos érdekeit akarják ismét a te bőröddel betakarni. Lásd be, hogy az új adórendszer téged nem sujt! Ime 4 véka buza árával kifizetheted évi összes adódat, amiért a háboru előtti időben 23 vékát kellett eladnod.

Vagy Ön és az Önhöz hasonlók tábora, akik magukat mind a nép hivatott vezéreinek tekintik és elérmitő számokkal dobálózva akarnak a hiszékeny nemtudókra hatni?

Azt az állítást is föntartom, hogy igenis mi, állami tisztviselők járulunk legérzékenyebben az államháztartás föntartásához. Mert a másfoglalkozásuak adója arányosan véve, csekélyebb. Ezt Ön, mint volt pénzügyi tisztviselő tudhatná a legjobban.

Hiszen például egy iparosnál a valóságnak megfelelő tiszta jövedelmet megállapítani lehetetlen és merem állítani, hogy a 12000 leu után adózó, legalább is háromszorosát keresheti ez összegnek. Ön ezt tudja, de azért szembe meri állítani a másfoglalkozásból származó 12000 leu adó-alapot egy X. fizetési osztályban levő tisztviselő javadalmazásával. El akarja hitetni, hogy egy 100 holdas birtokos, vagy emeletes ház tulajdonosa — jövedelem dolgában — azonos a szegény, nyomorgó kishivatalnokkal!

A 30,000 leuig becsült házak tulajdonosai, nap-nap után felebbeznek. Ilyen tájékozott az Önök által vezetett nép!

Miért nem világosítják fel az ilyeneket, hogy haszontalanul ne dobjanak ki százakat a hitvány felebbezésekért akkor, midőn a 30,000 leuig becsült házak vagyonadó alá úgy sem esnek.

A végrehajtási nehézségek miatt nem lehet lekicsinyelni egy ideális rendszert. Mert ugy-e az már elvitathatatlan, hogy ez az adózási rendszer ideális?

Állítani merem, hogy a törvényhozók a legmagasztosabb elvektől vezérelve alkották meg a progresszív adórendszert és talán álmodni sem merték volna, hogy a kivitelnél sokan személyes ámbicióból, az idealizmus regiojából lecsuszva, személyes érdekük szerzésére használják fel az ők mesterművüket.

Látja t. cikkíró ur, az ilyen esetben helyénvaló a felebbezés! A felebbezési fórumok valamelyike igenis be fogja látni, hogy a székelyek kavicsos hegyháta nem azonosak a Bánát televényes, kalászt ontó földjeivel és a tulmagas becslésen változtatni fognak!

Mert azt én is mondom, hogy minden üdvös intézkedés irott malaszt marad, a lelkiismeretes végrehajtás hiányában.

Látja kérem, hogy nem vagyok elfogult! Én az igazság hangján szeretek szólni.

Ezek után, ha van még valami elfogadható érve, ám kivéle! . . .

Molnár Albert

Ön tartozik a székelység csütörtökön és vasárnap megjelenő, pártoktól független politikai ujságára sürgősen előfizetni s azt ismerősei körében terjeszteni. Ezzel minden igaz székely önmagának és az összességnek tartozik. A hol székelyek csak laknak: »Székely Hírek«-et olvasnak! Előfizetés negyedévre 25 leu. Cim: »Székely Hírek« Odorheiu-Secuesc (Székelyudvarhely).

Megkezdik a tanügy egységesítését.

November 26-án volt az összes tanfelügyelők közös értekezlete Kolozsváron, az államtitkárságnál.

Történt némely megbeszélés, melyből a jövőbe lehet tekinteni.

A felekezeti iskolák magániskoláknak, a tanítók pedig magántanítóknak lesznek tekintve, akik sem kötelességből, sem pedig saját kérésükre, az országos tanítói nyugdíjintézetnek nem lehetnek tagjai.

Azok a tanítók, kik a teljes egységesítés után nyerne az állami tanítói kinevezést, a magyar állam nyugdíjintézetében eltöltött idejük beszámítását csak külön tanfelügyelői előterjesztésre nyerhetik meg, ha visszamenőleg befizetik a nyugdíj-járulékot mindazon évekre, melyeknek beszámítását kéri.

Előrelátásból a tanfelügyelők már most felvehetik a most készülő jövő évi költségvetésbe mindazon felekezeti tanítókat, kikről valószínűnek tartják, hogy az év folyamán állami kinevezésüket kérni fogják, s a kiknek átvétele ellen kifogásuk nincs.

Az elemi oktatás ügyosztályának főnökét Dr. Mateiu-t a miniszterium Bukarestbe akadémiái tanárnak nevezte ki és helyette a VI. ügyosztály főnökévé: Vircol igazgató lett kinevezve a régi királyságból.

Az államtitkárság teljes felosztása után: Udvarhely-, Háromszék-, Csík- és más 3-4 vármegye a nagyszabani kerületi főigazgatóság alá fog tartozni.

Amit mi nem ismerünk.

— Románia népoktatásügye 1915. előtt. —

A kolozsvári államtitkárság felosztása után, nyomban életbe kell lépnie az egységes közoktatásügyi adminisztrációnak, melyet azonban még nem is ismerünk.

Reméljük, hogy az egységes adminisztráció nem azt jelenti, hogy Erdély közoktatásügye ezután már a régi, elavult regábeli mintára lesz átszervezve, hanem hogy mindegyikből kivették a legjobbat s ezekből alakították az újat.

Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen, ha felsorolunk néhány tanügyi rendelkezést, mely még 1915-ben érvényben volt Romániában.

Romániában már 1864-ben törvénybe iktatták az általános tankötelezettséget és ennek természetes folyamán, a népoktatás ingyenességét.

Az 1896. ápr. 30-án kelt törvény értelmében a mindennapi tanköteles kor 7 évig tart: még pedig a betöltött 7. évtől a betöltött 14. évig.

Az iskola fenntartási költségeit az állam és község közösen viselik. A tanítók fizetését és a didaktikai felszerelés költségeit mindenkor az állam fedezi, míg a többi dologi szükségleteket a község szolgáltatja. Szegényebb községek ez utóbbiak fedezésére is nyerhetnek államségélyt, melynek alapját a törvényhozás 30 millió leuval vetette meg.

Az iskolák jellege 2-féle: nyilvános jellegű állami és az állam által elismert magániskolák. Ez utóbbiak tanulói év végén tartoznak vizsgát tenni az állami iskolákban.

A tanítóképzés 2-féle szemináriumban történik: falusi tanítók szemináriuma, hol az elemi iskola után 5 évig és a városi tanítók szemináriuma, hol 4 gimnázium után 5 évig tartott a tanítók kiképzése.

A tanítók az első 3 évben ideiglenes minőségben (provizor) alkalmazottak. 3 év után gyakorlati vizsgát tettek, s csak ezután véglegesítették (titulár). Ha a falusi tanító ki-tüntetéssel tette le a gyakorlati vizsgát, akkor városi tanítói címet (intitutor) kapott, máskülönben falusi tanítói címet viselt (urvatator).

Az iskolák feletti közvetlen felügyeletet a főtanfelügyelők (inspector), járási tanfelügyelők (revizor) és iskolalátogatók (subrevizor) gyakorolják. E két utóbbit a tanítók maguk választották az igazgatók sorából. A revizorok havonta gyűlésre hívják a járás tanítóit, akik ez alkalommal napidíjat és fuvarot kapnak a községtől.

P.

Ugron Gábor a román-magyar közeledésről.

A „Magyar Lloyd” című budapesti lap Ugron Gábornak, az ősi székely rabonban ivadéknak, Magyarország egyik előkelő politikusának igen érdekes, a román-magyar megértést célzó nyilatkozatát közli.

Ugron Gábor a többek között ezeket mondja:

— Nem maradhatunk meg a jelenlegi izoláltságunkban s ha azt keressük, hogy melyik utódállamhoz való közeledésünk ér legtöbbet gazdasági szempontokból, leginkább a Romániához való közeledés szolgálna a javunkra. Romániában van bőven minden, amiben mi szűkölködünk, Van fája, sója, petróleuma, van szene is a petrosényi bánya révén. Aztán meg bármennyire agrárállam vagyunk is, rossz termés esetén gabonabehozatalra szorulunk, mert legértékesebb gabonatermő földjeinket: a Bánátot s a Bácskát, amelyek valamikor export-

képessé tettek bennünket, elvették tőlünk. Romániának pedig mindig van gabona feleslege. — És megnyílna előttünk a Fekete tenger kapuja a Levante felé, ami számos produktumunk elhelyezése szempontjából rendkívül fontos, nem is szólva arról, hogy Romániában iparunk is értékes, nagy piacot talál.

Minden amellett szól tehát, hogy a fejlődést ebben az irányban befolyásoljuk. A gazdasági közeledésnek azonban egy alapvető feltétele van s ez az, hogy az utódállamok belső politikai viszonyai is megfelelően alakuljanak s a nemzeti kisebbségek jogai is e tekintetben. Vannak persze a gazdasági közeledésnek más előfeltételei is. Az utódállamoknak meg kell nyitniok a forgalom minden útját és a gazdasági forgalmat nem könnyíteniök kell, hanem egészen szabaddá tenni.

A 3000-edik év.

(Mantegazzának tudományos alapon fölépített álma a jövődőről.)

— Olaszból a „Székely Hírek” részére —

(4. folyt.)

Egy nagyon finom, de bámulatos ellentálló képességű hálót félkörben leeresztettek, amelynek közepén kis villanylámpa nappali fényt árasztott el a tenger mélységeiben és annak kis és nagy lakóit odacsalogatta. Negyedóra elmúltával a háló becsukódott és magába zárta a világosságra kíváncsi lényeket.

Pál e könnyű és tömeges halból kikereszte a legjobb példányokat, a többiek pedig visszabocsátotta a tengerbe.

A parton elköltötték estebédjüket, amely a kifogott halakból és a lég-hajón elraktározott készletekből állott. Azután az éjjelt eltöltötték a finom és lágy parti homokon. Nézték a holdat és gondoltak az egyiptomiakra, törökökre és olaszokra, akik egymást felváltották az egykor pusztaság most oly termékeny földnek birtoklásában.

Máriának annyira tetszett a tengeri utazás, hogy mély sohajjal fordult oda Pálhoz:

— Miért nem utazunk holnap is a tengeren?

— Miért nem? — vetette oda Pál — azért, mert ma este áthalad majd itt a „Kosmos” postahajó, amely Londontól Indiáig jár és Ceylont is érinti. Ezen fogjuk az utat Ceylonig megtenni, hogy részed legyen a tengeri utazásban. Különben, ha lég-hajóval folytatnók utunkat, akkor is megálltunk volna e roppant érdekes szigeten, amelyen mintegy muzeumban az összes volt államformák léteznek még marnapság is. Ezért Ceylon szigetét a kísérletek szigetének is nevezik.

Későn este megérkezett a „Kosmos”; hatalmas vasmacskaival bekapaszkodott egy pyramis lábába. Sok utas szállt ki belőle, akik mindannyian ezeket az ősrégi nevezetéseket akarták meglátogatni.

A „Kosmos” különben nagyon elűt a régi gőzhajóktól. Velük ellentétben nagyon kicsi, mert gépjét nem a gőz, hanem az elektromosság hajtja. A tenger vizét egy nagyon gazdaságos és egyszerű készülék desztillálja, hogy ezzel kivonja a legujabb és legjobban égő anyagot: a „Hydrogént” és általa iható vízhez is jussa-

nak. Nem kell többé az a nagytér-ség, amely a kőszén elhelyezésére volt szükség és amely annyira nehézkessé tette az előbbi korok gőzhajóit.

A hajó maga az alumíniumnak és iridiumnak különös keverékéből épült fel. Olyan ötvény az, mely erősebb a vasnál is. A hajón nincsen füst, kellemetlen szag, sebessége pedig óriási. Tekintettel arra, hogy mindennap új országreszeket köt partot, mindig a legfrissebb élelmiszereket szerezheti be és viheti magával.

Tengeri betegség nincsen. Mihelyt a hullámok magasra csapnak, a hajónak egyik nyílásából olajszerű folyadék ömlik ki, amely a vizen szétterül és mintegy varázsütésre a tenger háborgását megszünteti.

Különben a „Kosmos”-on megtalálható minden kényelem és szórakozás, ami csak egy gazdag nagyvárosban található fel.

Nincsenek többé szűk és lélekzefojtó kabinok, a konyhának és gőzgépnek kellemetlen szagával és kezdetleges szellőztetésével, hanem tágas és jól szellőztetett helyiségek, amelyekben csak kevés utas tartózkodik. Mindenütt zene és virág.

Konyha is van, amely mindenkinek bármely időben rendelkezésre áll. Gazdag könyvtár és különféle társasági játékok készenlétbe állanak. A kiszolgálás láthatatlan, mert az utasok egy gombnak megnyomásával kifejezhetik ohajukat és szükségleteiket. A hajó kapitánya nem annyira parancsnok, mint mindenkinek társalkodója és sokszor órák hosszat maga is részt vesz a szórakozásokban és különféle játékokban.

Minden este kisebb előadásokat rendeznek, amikor is szindarabokat adnak elő és zene-estélyt rendeznek, amelyekben az utasok, mint műkedvelők szerepelnek.

A hajónak szinte teljes nyugalma lehetővé teszi, hogy táncolhassanak és a billárd asztalon is játszhasanak. Művészies berendezéssel a hajónak csekély ingásait észrevehetlenné teszik és így a táncban nem akadályozzák.

A pyramisoktól Ceylonig 2 napig tartott az út. Néhány órával a megérkezés előtt már látták a pompás szigetet, amelynek közelségét különben az erős rózsáillat is jelezte.

(Folyt. köv.)

udvarhelyre Horváth Dezső helyébe, aki állását nem foglalta el. Csillag Rezső járásbíró Buziásról (Temes m.) ugyanilyen minőségben Székelyudvarhelyre neveztetett ki Nagy János helyébe, aki lemondott.

— **Tiszti bál.** A 105—106-os gyalogezered tisztikara Székelyudvarhelyt — mint már jeleztük — e hó 18-án este, a vármegyeház dísztermében rendezte nagyszabású táncestélyét. A meghívókat most küldték szét. Aki tévedésből meghívót nem kapott, de arra igényt tart, szíveskedjék a rendező bizottsággal vagy a lap szerkesztőségével tudatni.

— **Előléptetés.** A székelyudvarhelyi siguranța-dandár főnökét Popescu N. V-t az erdélyi siguranța vezérfelügyelőségéhez főnökhelyettesnek neveztek ki. Popescu humánusan kezelte az ügyeket, véget vetett nálunk annak a panasznak, visszaélésnek, amelyek miatt egyik-másik elődjét még a törvény is felelősségre vonta. Távozása érzékeny veszteség.

— **Nyugdíjasok** azonnal közöljék lakcímüket a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatósággal, hogy könyvecskéiket megküldhessék vagy személyesen jelentkezzenek az illetékes osztálynál, ahol a nyugdíjak és összes hátralékok kifizettetnek. Az eddigi késedelem oka az, hogy sok esetben nem tudták az illetékesek lakcímét.

— **Új közjegyző.** Breban Sándor a Székelyudvarhelyen is volt törvényszéki elnök, ki legutóbb Kolozsvárt teljesített szolgálatot, királyi dekrettel közjegyzőnek neveztetett ki Kolozsvárra.

— **Megfőrt szülő édes anyja** sir, zokog magában, Megrendítő csapás érte forrón szeretett, egyetlen leányának hirtelen halálával özv. Stratzinger Emilnét, Csik- és Udvarhelyvármegyék néhai, ezelőtt 11 évvel meghalt pénzügyi tanácsosa és pénzügyigazgatójának nejét, aki 1921. dec. 8-án elvesztette Dr. Szilágyi Józsefné szül. Stratzinger Tercsít életének 39-ik évében. A megboldogultat e hó 10-én helyezték örök nyugalomra Nagyváradon. Két kiskoru árva: Józsi és Laci siratja az önfeláldozó édesanyját. Nyugodjék csendesen!

— **Az E. M. K. E. Ifjúsági Egyesület** megkezdte téli működését — az illetékes hatóság engedélyével — Buzaházán, Marosvásárhely vármegyében. Hetenként három este jönnek össze az ifjak tanulva szórakozni és viszont. Van műkedvelő csoportja is, amelynek tagjai szorgalmasan készülnek a „Tolonc” népszínmű előadására, hogy jövőtől kezdve az épülőfélben levő állandó színház és báterem pénztárát gyarapítsák, Fáradhatatlan vezérük: P. Szentmártoni Bálint.

— **Dr. Nagy Imre** ügyvéd, volt 32-es tart. főhadnagy, életének 37. évében 1921. dec. 4-én baleset miatt elhalt Budapesten, hol e hó 6-án temették el. Halálát özv. Nagy Sándorné, a vigasztalhatatlan édes anyja és széleskörű rokonság siratja Csikszentmártonban.

— **Szomorú meglepetés** érte a belügyi reszorthoz tartozó tisztvi-

selőket. 15789—921. belügymin. sz. alatt rendelet érkezett, amelynek értelmében f. é. dec. 1-i hatállyal a tisztviselők fizetési osztályonként különböző összegekben megállapított ideiglenes segélyt kapnak. A f. év április 1-ig visszamenőleges fizetés-rendezés még késik valahol, pedig közel már a karácson és rájuk is férne egy örömdetesebb meglepetés. A kiutaltványozott ideiglenes segélyek 750—300 leu között váltakoznak.

— **A csikszeredai Kaszinó** e hó 5-én tartotta 43-ik évi közgyűlését, melyen új tisztviselőit is megválasztotta. Elnök: T. Nagy Imre, alelnökök: Takács Károly, Dr. Pál Gábor, ügyész: Dr. Gál József, ház-nagy: Schuster Olivér, pénztárnok: Bálint Vince, jegyző: Dr. Csipak Lajos, könyvtáros: Nagy Ödön, igazgatói tagok: Dr. Eltes Zoltán, id. Gál József, Gecző Béla, Gözsy Árpád, Dr. Györgypál Domokos, Kassay Lajos, Dr. Szántó Samu és Dr. Tauber József.

— **Mindig jól sikerül** a székelyudvarhelyi ref. kollégium mulatása. E hó 10-én is fényesen sikerült. Zsufolásig telt a „Bukarest” színházterme. Igazán mindenki ott volt; valóságos ünneplésszínvetet adva Kisfaludy „Csalódások” c. vígjátékának jubiláris színrehozatalához. Gyönyörű korhű jelmezekben léptek elő a szereplők és már ezek szemlélése is élvezetet nyújtott. A játékosok: Dronca Valér, Kelemen Károly, Benedek Boriska, valamint Solymossy János, Zárug Sári, Baczó László, Szabó Judit, Vida András, Duka Irén, Mester József és Kiss Árpád mind igen jól megállták helyüket sokszor nagyon nehéz szerep körülményben. Előadás után a közönség átvonult a kollégium földszinti termébe, hol nagyszerű buffé várta és felkért hölgyek szolgálták ki és a kijelölt diákok osztották szét a finom ételeket, süteményeket és italokat. Volt tombola, világposta, szépségverseny stb. Lennt a konviktus nagytermében pedig vígan folyt a tánc. Az éjféli utáni órákban a sok értékes tombolatárgy kisorsolása és a szépségverseny nyertesének Homolay Mancikának kikiáltása következett. A mulatság reggelig tartott és úgy a rendezőség, mint a résztvevők megelégedésére szolgált.

— **Jegyzők séréme.** Virgil Jonescu Darzeu, Háromszék vármegye subprefektusa, szokatlan ujitást vezetett be a községi közigazgatásba. Szerepet akar adni a papok, tanítóknak és a csendőrségnek is az előjáróságok ellenőrzésében. Ez ellen szólal fel hírlap útján Szánthó Károly bikfalvi jegyző és kijelenti, hogy a tanítók, papoknak és csendőrségnek a községi közigazgatásba való bevonása, csakis kerékkötője lenne annak.

— **Újságíró egyesület** alakult vasárnap Marosvásárhelyt, amelynek célja az újságírás tisztességének, az írói kar tagjainak védelme és anyagi helyzetének biztosítása.

— **Terménykészletek sürgős bejelentése.** A legfelsőbb terményvásárlási bizottság 61051—a sz. rendelete értelmében a 10 hektáron (azaz 17390 holdon) felüli földbirtokosok,

terménykereskedők, bankok, molnár- és pékek 48 órán belül kötelesek búza, rozs és kukorica készletüket, vagy az azokból előállított lisztmennyiséget Székelyudvarhely város gazdasági tanácsánál bejelenteni. A késedelmezők, vagy valótlan adatokat bejelentők — készleteik elkobzása mellett — szigorúan büntetnek. A büntetés 1 évig terjedő elzárás és 10,000 leu pénzbüntetés.

— **A külföldre utazás** nem oly könnyű dolog, mint azt sokan hiszik. Egyéb kálváriák között, most már az adóhátráléki bizonyítványok megszerzése is nehezebb. Ezeket csak akkor adják ki, ha a kérelmező vagyonát kellően igazolja és az utána járó adóját letétbe helyezi.

— **A csikvármegyei tanítók mosztrifikáló vizsgája** — mint illetékes helyről értesülünk — Csikszeredában lesz. A román nyelvből tanúsított előmenetel megvizsgálására Comănciu Csikvármegye tanfelügyelője van kinevezve. Az időpont még nincs megállapítva. Az érdekelt állami és felekezeti tanítókat arról értesíteni fogják. Addig is azonban alaposan készüljenek a vizsgára.

— **A romániai sajtószerbesség** sorsjátékának hivatalos jegyzéke megérkezett a székelyudvarhelyi rendőrséghez. A főbb nyeremények a következők: 250,000 leu nyert a 155290. sz. 50,000 leu a 138,121. sz.; 24,000 leu a 7116. sz.; 20,000 leu a 73968. sz. sorsjegy. A többi nyeremény 10,000 és 300 leu között váltakozik. A mint hiteles forrásból értesülünk, Székelyudvarhely városban kb. 500 sorsjegy kelt el, de egyiknek a számát sem kúzták ki.

— **Erdély bőrgyógyászai** szakértékeztetést tartanak Gyulafehérvárt, hogy a vérhaj és más fertőző betegségek, valamint az alkohol és tuberkulózis ellen való erőteljes küzdelem módjait megbeszéljék.

— **Igen derék, okos dologról** értesítenek bennünket Bukarestből. A földművelésügyi minisztérium pályázatot irt ki a fekete halikra (kaviár) kivitelére. Az egyedül Romániában megszerezhető luxus-cikket csak idegen valutáért lehet exportálni. Kivitel díja 100 svájci frank és 400 leu kilónként. Végre egy ügyes, valutajavító ténylet üdvözlhetünk. Így kellene tenni világhírű Borszéki, Előpataki, Répáti és más ásványvizeinkkel is. Csak erős akarat kell. Akadály nem létezik!...

— **A közokházak orvosainak** korpótlékát 1920. július 1-ére visszamenőleges hatállyal 60—100 százalékkal felemelték.

— **Békeforgalommal** fognak közlekedni az európai expressz vonatok — jövő év tavaszától kezdve. Bár csak már a parajd—székelyudvarhely—csikszeredai 50 km-éteres vasutvonal is bekapcsolódhatna ebbe a békebeli közlekedésbe! De — úgy látszik — ez igen sokáig jámbor ohajtás marad... Hej, pedig más, nem olyan fontos részekben már kettős vágányokról is szól a fáma! Nagyrománia központja! Az reá ér!...

— **A monopolcikkék bírságát** ezentul egyenesen az állampénztár adóhivatalaihoz kell befizetni és nem a pénzügyőrséghez.

— **Bucutáncestélyt** tart Székely Árpád okl. táncitanár e hó 17-én (szombaton) a „Bukarest” szálló nagy termében. A táncestély iránt széles körben nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Festőtanfolyamot** nyit Kovács László rajztanár, a híres Székely Bertalan tanítványa Gyergyószentmiklóson. A tanfolyam január havában kezdődik és 3 hónapig tart.

— **A tisztviselők napdíját** külszolgálatok idejére a minisztertanács a következőleg állapította meg: 800 leu törzsfizetésig 50, 1300-ig 75, 1800-ig 100, 1800 on felül pedig 125 leu naponként.

— **Karácsoni vásárt** rendez az iparmuzeumban a székelyföldi kereskedelmi és iparkamara Marosvásárhelyt. E vásáron minden ipari készítmény képviselve lesz. Ilyesmit a többi vármegyék székhelyein és nagyobb ipari gócpontjain is kellene rendezni. Ezért volna szükséges vármegyénként egy-egy iparkamarai agilis titkára, aki a központtal és az iparosok között állandó kapcsolatot tarthasson fenn. Ajánljuk az iparügyi minisztérium szíves figyelmébe.

— **Adok, de nem azért** a nyomorult 4 leus maximális árért, hanem 10 leuért — szólt nagy hetykén egyik mézáró a töle fagyut könyörgő szegény asszonyhoz. És az asszony nagyot sohajtva, az 1 kg. faggyúért leszúrta a 10 leut. En pedig elgondolkodtam: — A háboru alatt megszokott uzorát — úgy látszik — nem akarják leszokni! Pedig sokan mily drága „tandíjakat” fizettek már kapzsiságukért!... (Beküldtek.)

— **Hadirokkantak és özvegyek öröme** a pénzügyi vezértitkárság nyugdíjosztályának legújabb rendelkezése. E szerint az összes hátralékosok illetményüket ez év végéig az adóhivatalok ki kell fizessék. A megfelelő pénzről a központ gondoskodik.

— **Csikvármegye Tanfelügyelője** ezuton hívja fel mindazon vármegyébéli tanítókat, kik a múlt nyáron a Regátban rendezett kurzusokon résztvettek, hogy utiszámlájukat és a kurzusról hozott bizonyítványuk másolatát a tanfelügyelői hivatalhoz azonnal küldjék be. Az utiszámlán tüntessék fel azt az összeget is, amit esetleg előlegül kaptak.

— **Új segélybélyegek** kerülnek forgalomba 1922. január 1-től kezdve „Timbru Assistența” elnevezéssel. A régieket bevonják.

— **A „Royal” mozgó színház** Székelyudvarhelyt legközelebb szenzációs filmdrámát fog bemutatni. „A világérem” című 4 felvonásos drámának emellett, hogy Dr. C. Lavadi és Gyalui Jenő egyetemi tanárok írták és kolozsvári magyar színészek játsszák, külön érdekessége is lesz. A dráma bemutatása előtt — hír szerint — Dr. Comsa Sofron, vármegyei főorvos fog alkalmoszerű előadást tartani.

Szerkesztői üzenetek.

Munkatársainkat arra kérjük, hogy az ünnepi számunkra szánt kéziratokat most már haladéktalanul küldjék be, nehogy a postaközlekedés miatt lekéssenek.

P. Sz. B. B. Már régen várunk. Örülünk, hogy megérkezettél. Székely őszinte szeretettel párosult önzetlen munkásságodat jövőre is kérjük. Szíves üdvözlét!

Patacsi. Köszönettel vettük és felhasználtuk. Szíves üdvözlét!

Több tanító. Névtelen közleményüket nem használhatunk. Közérdekű ügyekben nincs miért titkolózni. Az igazságot nyílt síssakkal férfiasabb megmondani.

Hirdetmény.

Ége községben egy 4-5 év körüli tehénbivaly van felfogva, körülbelül nov. 22-ike óta. Nyakán kötél-darab, farka fehéres. A tartás lefizetése mellett a község birájától átvehető.

Ége, december 13-án.

Ifj. Eerencz József, községi bíró.

Hirdetmény.

Brădești (Fenyéd) község korcama-háza italmérési joggal együtt 1921. december hó 27-én délelőtt 9 órakor Brădeștiben a körtikári irodán nyilvános árverésen három évre haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 2000 leu.

Egyéb feltételek a körtikári irodán megtudhatók.

Brădești (Fenyéd), 1921. dec. 11.

Máthé József, körtikár.

Hirdetmény.

Brădești (Fenyéd) község területén gyakorolható vadászati jog Brădeștiben a körtikári irodán 1921. december 27-én délután 2 órakor 6 évre haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 100 leu.

Egyéb feltételek a körtikári irodán megtudhatók.

Brădești (Fenyéd), 1921. dec. 11.

Máthé József, körtikár.

Hirdetmény.

Brădești (Fenyéd) község bírójánál egy drb 4 éves fehér szőrű ökör felfogva tartatik. Ha igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, 1921. december hó 27-én délután 3 órakor Brădeștiben a község házában nyilvánosan el fog adatni.

Brădești (Fenyéd), 1921. dec. 11.

Máthé József, körtikár.

Sürgösen eladó ház és üzlet. Petőfi-utca 31. sz.

Háló szoba és konyha bútorok elköltözés miatt sürgösen eladók. Strada Principesa Elisabeta (Erdészeti hiv.) Regatul România. Executor judecătoresc Odorheiu.

Szántót és kaszállót Székelyudvarhelytől 10 kilométeres körzetben, 5-40 hold kiterjedésűt, jobb minőségűt

bérbe vennék.

Magas haszonbért fizetek. Cím e lap kiadóhivatalában, 1-5

Karácsonra

finomított szeszből valódi Tea-Rumot és mindenféle édesített italokat, valamint az összes fűszer-árakat legutányosabban

Lebovits Géza

üzletében, Petőfi-utca 38. sz. alatt szerezheti be.

Figyelem!

A legszebb és legújabb modern ebédlők, hálók, konyha és egyéb berendezéseket készítek. Üzletberendezéseket, portálokat elvállalok.

A m. t. közönséget biztosítom pontos és leggyorsabb kiszolgálásról. Áraim a legutányosabban vannak megállapítva. Vidéki megrendeléseket gyorsan szállítok

Székely János

bútor- és épületasztalos

Odorheiu (Székelyudvarhely) Str. Prințul Mircea (Petőfi-u) 1. sz. (Korona-vendéglő udvarában.)

Figyelem!

A jó boltban minden jó van!
A cégre figyeljen, hogy el ne tévedjen.

Csak „Melissát” kérjen,
Másra ne is nézzen!
Ily cukorka nincsen,
A többi üzletben.

**Szükségletét vegye
Bodrogi és Hirsch
vegyesüzletébe!**

Odorheiu-Săcuș (Székelyudvarhely), Str. Bulev. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31. szám alatt.

Mindenféle
**Gépek, géplakatos, villamos és
mechanikus munkák készítése**
és pontos lelkiismeretes javítása.

PÁLY ISTVÁN és JRGAL LAJOS

Odorheiu-Săcuș (Székelyudvarhely)

Strada Horia (Kornis-utca) 25. szám.

Benzinmotorok, cséplőgépek, új villamos berendezések, varrógépek; írógépek, autók, motor- vagy más kerékpárok, könyvnyomdai gépek, vízvezetékek és gőzfűtési berendezések, szivattyúk és tűzfecskendők,

dinamógépek, villamos motorok, tűzjelzők, telefon, villamoscsengők, mágnesgyújtók, tekercselések, gramofonok, vadászfegyverek stb. stb. Szóval e szakmába tartozó bármely munkát gyorsan és pontosan teljesítenek. — Költségvetéseket készítenek és vidéki meghívásra személyesen odautaznak.

Kereskedők, Szövetkezetek, Fatalepek és Fogyasztók figyelmébe

Ajánlunk, míg a készletünk tart:
Törökbuzát, aradi Neumann-féle lisztet, patent papírzacskót, elsőrendű II és III kötéses seprűt, 20 drb. bőkebeli kukorica darálót (kézi és lóhajtásra) szecskavágót, különféle nagyságu miniszterium által hitelesített mérlegeket és mindenféle vas-, fűszer- és gyarmatárut a legolcsóbb napi árban.

Tisztelettel: BANCA CETATEA.

TAMÁS SIMON

gyógyáru kereskedése
(drogueria)

Odorheiu Kossuth utca 29.
(volt Schuller féle kalapüzlet.)

Gyógyszerek. Hazai és külföldi gyógyszer-különleges-ségek. Vegyszerek. Sebészeti cikkek. Gummi áruk. Kötszerek. Irrigator felszerelések. Fecskendők.

Fényképezési cikkek. Illatszerek. Pipero szappanok. Fésű és kefeáruk. Háztartási cikkek. Legfinomabb rum- és likőreszenciák nagyban és kicsinybeni legelőnyösebb beszerzési forrása.

Női ruhák,

pongyolák, bluzok, női-, férfi-, gyermek fehérneműek, menyasszonyi ke-lengyék

téli kabátok
és **kesztümk**

legkényesebb estélyi és utcai ruhák olcsón, pontosan, a legújabb divat szerint készülnek; átalakításokat lelkiismeretesen végez:

Dolbig Keresztélyné
Sz.-udvarhely, Str. Horea.
(Kornis utca 14. szám alatt emelet)

BANCA CETATEA ODORHEI

Főintézet BRASSÓ, BUKAREST.

Elfogad átutalásokat bárhova. Folyósít olcsó kölcsönöket, elfogad betéteket magas kamatláb mellett, finanszíroz kereskedelmi és ipari vállalatokat. Külföldi pénzeket bevált. Amerikába szóló hajójegyeket árusít. Vidéki megbízható ügynököket jutalék mellett alkalmaz. Értekezhetni lehet a bankhelyiségben.

Veszek Székely Juhutógyári részvényeket. Ajánlatok, tudakozódások e lapkiadóhivatalához intézendők, honnan továbbíttatnak.

Sz: 973-921. kj.

Hirdetmény.

A sánterjibeti körjegyzőség területén 1922. január 1-től kezdődő hatállyal a következő vadászterületek adatnak bérbe.

Săcel község mintegy 800 kat. hold területe 1921. dec. 18-án d. u. 4 órakor. Kikiáltási ár 30 leu.

Vidakútul román község mintegy 1500 kat. hold területe 1921. dec. 18-án d. u. 1 órakor. Kikiáltási ár 30 leu.

Vidacutulsăcuș község mintegy 900 kat. hold területe 1921. dec. 18-án d. u. 2 órakor. Kikiáltási ár 30 leu.

Mind három községben a bérlet 1927. június 31-ig tart.

Az árverési feltételek az illető községek bírójánál és a sánterjibeti körjegyzői irodában megtekinthetők.

Sánterjibet, 1921. dec. 10.

1-1

Körjegyző.

A sósfürdő heten-

ként csak négy nap azaz szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden van nyitva: állandóan központi fűtés. A fürdő **VENDÉGLŐBEN** hideg és meleg ételek jó áron olcsó árban kapható.

Tisztelettel:

Fernengel Gyula.

— Hadi özvegyeket, rokkant katonákat magas jutalék mellett alkalmazunk a „Székely Hírek” kiadóhivatalában.

SCHMITZ FEST, TISZTIT RUHÁKAT

Odorheiu (Székelyudvarhely),
Malom-utca 21. szám.